

Ese detrei ori in septembra: Mercuri-a,
Vinerri-a si Domine'sa, candu o cota in-
regă, candu numai diumetate, adesea după
momentul impregunarilor.

Pretișoară de prelucrare:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
" diumetate de anu	4 " "
" patru	2 " "
" pretișoară	16 fl. v. a.
pe anu intregu	8 " "
" diumetate de anu	8 " "
" patru	4 " "

Apelul catre intelectuali naționale din partile Ungariei și ale Banatului.

Misericordie pentru alegeri la dietă a victoriei s-au inceput și decurgu preotindenea cu o interesare serioasă și generale.

Vedem să totă partile prin totă partile adunându-se în dese conferințe, organizându-se și desfășurându-si totă activitatea pentru o întrecere, o luptă nobilă, constituțională.

Numei partii naționalităților din patria, și a nume partii naționale — nu s'a servit încă de acestu dreptu constituțional, nu s'a organizat încă și încă n'a inceputu a-si desfășură activitatea solidară, omnilaterală; — macar că abie pote se existe partita de interes, de aspirații și de lipse atât de mari și legitime ca și al ei.

Fiindu-deci că timpulu alegerilor se apropia, servindu-me și eu de dreptul ce trebuie se-lu de cătăienilor liberi ori-care constituție ce-si pretinde acestu nume, urmandu-totu o data provocării ce mi se fece din partea mai multor domni naționalisti, mi-ieu libertatea a invitată pre stimat'ă intelectuația națională, său din partile mai îndepărtate, pre reprezentantii încredinți ai ei și ai poporului, la o adunare și conferinția fratișca publică.

in Temisióra

pre diu'a de 26 januariu / 7 februarie 1869. nainte și dupa medieadi.

Ca programu recomandu din partem:

1. Constituirea adunarei prin alegera unui presedinte și unui notariu său reportore.

2. Comunicarea de pareri intru interesulu causei naționale și despre mediile de a-lu aperă și naintă la ocazia alegerilor pentru dieta.

3. Combinari și aducerea de decizii in ambele parti.

Domnii, cari vor avea zelul să bucură de a se infățișă, sunt rogati a se insinua la dlu'u advocațu Stefanu Adamu, unde vor răscă localitatea adunării.

Sambata in preser'a adunarei se va tiené in cas'a familiei noastre, in cetate, facia de pôrt'a fabriecului, o conferintă privată pregătită, la care sunt poftiti toti cei ce se vor fi afandu pre acelu timp in Temisióra.

Verpeleth in 8/20 januariu 1869.

Antoniu Mocioni m. p.

Viena 14/26 jan. 1869.

„De-ar fi slanina, precum nu-e făra, Dómne ce mai mamaliga am face!“ — Asie afir ma romanul că ar fi eschisat unu pretinsu nepotu de a faraonilor, in momentul candu detori'a ce avea densulu catra stomacul seu, treceuse cu totul — cum ar dice cutare ministru de finantie: — in categori'a detorielor flotante; o afirmatiune este aceea din partea romanului, totu atatu de putinu documentata, ca și cele multe invingeri stralucite despre cari elementul magiaru ni spune in istoria sa că le-a reportat a supr'a poporului din orientu.

Inse documentata său nu, pentru asta data e totu atat'a, ni ajunge a sci că afirmatiunea esiste in forma de proverbiu, va se dica face parte intregitoria din filosofia poporala, prin urmare trebuie se tienemu socota de dens'a, s'o avemu prurarea in vedere.

Si tocm'a o avuram in vedere, ceterindu diurnalul „Morgen Post“ de astazi, in care dorintele, durerile și suspinele nemilor dualisti sunt inspirate frumosu ea pe atia. Si fiindu că némtiul in atia sa cércea se ne innóde si pre noi romani, va fi de interesu ca — daca nu ne dàmu de innodati — celu putinu se cunoscemtosturile inimie sale.

Necadiulu némtiului s'a pornit de la d. Frățescu Deák despre carele se dice, dar nu se documentează, că ar fi suatu celor se pretindă si densii o delegație separată, prin ce in Austria ar fi trei delegații, si astfelu cestiunea Boemiei se se consideră de deslegată. Acum'a scim'u cu totii că, — dupa cum a impartit d. Beust monachi'a in două parti: o parte ungură si alt'a némtiesca, — delegație cea nouă ce s'ar înființă, ar trebuu luata din partea némtiesca, deci némtiul precepe că densul cauta se se supere pentru imputinarea partii sale.

De la acăsta precepere politica (!) manecandu „M. Post“, arăta ungurilor acele favoruri mari la cari nemti au renunțat numai pentru ca ungurii se pote intră in stepanirea a diumetate dintru imperatia, deci dreptu multiamita si recunoscinta pentru sacrificiile nemilor, acestia ascăpta de la unguri ca se nu se amestecă in acea parte de imperatia, carea compete numai némtiului, adeca se nu se amestecă in caus'a Boemiei. In fine „M. P.“ ni ti-i dascalesce pe unguri, că daca contele Andrassy se amesteca la Bohemia, Dr. Giskra ministrul scie ce ar insemnă si ar poté face amestecul nemilor in causele romanilor si ale serbilor contra ungurilor.

Va se dica, pentru o eventualitate căreia, ar esiste la nemti dorint'a de a poté despune despre romani si serbi. Totu acăsta, făoa „Morg. P.“ potea se ni-o spuna cu multu mai pe scurtu si mai lamurit in aceste cuvinte: „De-am despune le romani si de serbi, precum nu despunem de cehi, Dómne cum i-am supune pre unguri!“ era noi am fi tradusu pe romania cuvintele ei de a dreptu: De-ar fi slanina, precum nu-e fărina . . .

E timpulu ca națiunile mari si stepanitoré se intelaște că națiunile mici nu mai vor se se intorci in cerculu viatosu, de la némti la unguru et vice versa, nu mai vor se servescă de ciuha, căci au ajunsu a senti in sine-si poterea prin care au se devina odata si scopu, nu totu numai medilociu in manile altor'a.

Preste acăsta, scim'u care este astazi puterea guvernului din Viena atatu in cele interne catu si la esterne. Tacendu despre cele d'antaiu pentru pomeni de ceste din urma, insasi „N. fr. Pr.“ constată in dilele trecute că Pest'a pôrt'a politica este separata de a Vienei; pre candu Vien'a lucra la conservarea Turciei, Pest'a s'ar invoi ca Serbia se se estinda cuprindendu din teritoriul turcescu. Mai lamurit vorbindu, vom cită cuvintele de de unadi ale lui „P. L.“: Beust este destulu de inteleptu pentru a nu voii ceea ce nu pote, si nu pote de catu ceea ce vreau ungurii.

Deci, cele două națiuni domnitore se-si frece ambitionile si rivalitatile după draga voia loru, noi vom privi la densele cu durere ca și la o trista realitate in carea dualismul necesariamente impinge monachi'a, dar — patiti cum suntemu — nu ascepte nimene se imbișnu pelea naștră spre dubela.

Epistola deschisa, catre multi.

Dintru indemnul desbaterilor a supr'a cestiunei de naționalitate in diet'a din Pest'a, venira la adres'a mea din mai multe parti voturi de incredere pentru cei 24 de deputati naționali, cari au votat pentru proiectul de lege combinat in acăsta cestiune intre deputati romani si serbi. Stimati subscritori, prin declaratiunile loru desă variante in sprijini, dar in fondu de asemenea curata națională, aprobandu principiile pentru cari s'a luptat partid'a națională, respică că principiile acestea le privesc de ale loru pentru cari sunt gata a luptă din respușteri; si me onorara cu provocarea d'a face acăsta cunoșcutu pre stigmatilor soci de credinția si de luptă.

Fiindu că mai toti dd. deputati naționali plecasera de aici, pre candu sosira acese scrisori, credu a satisface dorintei espresă intr' aceste scrisori, luandu-mi onoreea a aduce acăsta astazi la cunoștința loru pre calea publicitatii.

Esprimendu multiamita cea mai adanca multu stigmatilor subscritori pentru simpatie sincere si pentru incredere loru, nu potu retace, cumca viu'a consciintia națională, deplin'a pricepere a luptei politice, ce are se o sustine anca națiunea pentru interesulu seu celu mai santu, pentru existența sa, si resolutiunea adeveratu barbată, caror'a se dede sprijinuinea cea mai lamurita din partea stigmatilor dd. subscritori, trebuie se imple cu o bucuria profundu simtita inim'a fie carui romanu, carele nutresce amore catra națiune, sperantie pentru viitorul ei; căci ele de nou ni dovedescu, cumca principiile, de la a caror'a realizare depinde existența si desvoltarea națiunei romane, au radecine adance in sentiu poporului. Intr' adeveru, deca si ideile cele mai sublimi si mai salutarie acaror'a santă, nedependinte de giurstari casuali, jace pururea in reportul intimu alui de ideilor cu legile eterne ale progresului omenescu — pana ce ele vor fi cuprinse numai de putini singurati, si vor fi ne-precepute multimei, pana atunci aparu si desparu ca și nisice umbre nepotinioase, dar in momentul candu idei'a a ocupatul premultime, atunci delocu din umbră nepotinioase se nasce o potere generale, forte si binefacatoră; generale, fiindu că latirii ei nu potu pune stavila nici tendintiele castice, nici formulele artificioase ale politicei; forte fiindu că pentru timpu indelungat nu i se poate opune nici o putere omenescu; binefacatoră, căci inaintea desvoltarea si progresului omenescu.

Acăsta e natur'a comuna a tuturor ideilor domnitore in diferitele epoci istorice ale genului omenescu, acăsta e si natur'a ideii de naționalitate, domnitor'e in seculul alu XIX.

Invingerea ei, carea are se stergă dreptul celu mai tare, are se stergă titlul fortii majore din vocabularul dreptului internaționalu, este o binefațe pentru totă poporale, era pentru noi o conditie de viață.

Semtimu acăsta cu totii; dar si scim'u cu totii că abie esiste națiune, carea ar fi dedata la luptă, ar fi luptatul atat'a si in contra atatoru dusimani, ca si națiunea romana, a careia trecutul ințregu este o luptă neintreruptă de aproape două mii de ani, o luptă carea avemu se o sustinem si astazi si carea si astazi pretinde de la noi totă virtutile stramislor nostri Romani, deca vremu se fim demni de victoria, demni de a fi si a ne numi stranepotii stralucitorilor barbatii ai Romei.

Prenumeratunile se facula toti dd. corespondenti a-i nostri, si d'adreptul la Redactiune Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde sunu a se adresă si corespondintele, ce prezintă Redactiunea, administratiunea sau speditură; cate vor fi nefrancate, nu se vor printa, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatii de interesu privat — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadutu. Pretișoară timbrul cate 30 cr. pînt. una data, se anticipa.

Situatiunea nostra de facia e forte serioasă. O privire scurta in trecutul celu mai nou nu pote face de catu o impresiune forte trista a supr'a nostra.

Partidei domnitore si anume majoritatei dietali din Pest'a i-a sucesu a desfășură totă acceptările, chiar si cele mai modeste, cate la inceputu se indreptaseră spre dens a si spre activitatea ei, si cari erau atat de generale, pre catu de juste.

Evinemintele triste, cari inse nu erau de catu consecintie firesc a neinteligerei intre națiunile surorii destinate a trăi într'o patria comună: lupta deplorabile din 1848/9, alu careia rezultatul a fostu inceputul unei paci si mai deplorabile, absolutismul, carele, nemincindu drepturile innascute omului, a tientită a desradecină din anima chiar si semtiu libertății, si caruia unu dieceniu i-a fostu de ajunsu pentru ruinarea stării noastre materiale, — acestea pareau a fi o scăla buna pentru a inveti că seculul celu mai putericu dar si unicul alu unei constituții este garantarea intereselor celor mai sante a tuturor cătăienilor, cumca totă desbinarile civili nu sunt de catu urmari necesarie atunci, candu santul principiu de *egală indreptare* e vămatu prin lege.

Aceste esperiintie durerose si pline de invetiatura, pareau a fi totu atate garantie, cumca ingrigirea pentru existența si viitorul patriei, pentru intarirea si ascurarea libertății comune, va fi mai poterica de catu aspirațiiile morboase la o egemenia artificioasă a unei națiuni din patria a supr'a celorlalte.

Faptele inse ne-au cuvinsu despre contrariul:

Majoritatea dietei, in locu de a cauta fundamentalul celu mai solidu alu dreptului publicu in trăi alianta firésca cu națiunile Ungariei, pe basea egalei indreptări naționale, si-a inceputu activitatea sa cu votarea legilor de azi — numită impacatiune, si a credința că va poteră ascură viitorul patriei prin o alianta atat de nenaturală, pre catu de cu mari sacrificii impreunata, o alianta intre elementul magiaru de din cõci, si elementul germanu de din colo de Laita; o alianta, a carei idea fundamentală este o supremă după, alu careia ascutitul este indreptat contra celorlalte națiuni; o alianta, carea, multiamita semtiu comunu de dreptate si de libertate, nu e in stare a se inradecină deplinu si preste totu nici chiar la națiunea magiară si germană.

Deca aliantă acăsta n'a lipsit a slabit increderea si a provocă opusetiunea națiunilor nemagiare, ea mai de parte e calificata de a desceptă ingrigirele cele mai serioase pentru existența monachiei la totu insulu carele cunoscute starea ei prezintă, carele cunoscute puterea ideii de naționalitate si scie, că artea politica, chiar si cea mai rafinată, nu e in stare a gasi unu espediante, o formula politica, carea ar poteră indupla națiunile viile, ca se abdica de viață, se renunță la existența loru politica in favoarea unei combinații artificioase si nenaturale.

Temerile ce dupa acăsta se escara la deputati naționali in privința intentiunilor adeverate ale majoritatii dietale facia cu cele latte națiuni, crescendu pe de ce merge prin amenarea sistematica o cestiune de naționalitate, devenindă trista realitate, pericole reale, prin modul după carele s'au deslegatu cele mai momentouse cestiuni interne, precum cestiunea croată, cestiunea de naționalitate si cestiunea uniunii intre Ungaria si Transilvania.

ALBINA.

Seinju cu totii procedur'a ce s'a urmatu facia de partid'a natiunala in Croacia, ni potemu intipu' impresiunea ce legea in caus'a croata a trebuitu s'o faca a supr'a poporului croat.

Legea votata in caus'a nationalitiloru e negatiunea directa a acelor principie, cari, — basandu-se pe drepturile nealienabili ale natiunilor, pe ide'a egalei indreptatiri si pe concretele relatiuni etnice ale tierii, sunt formulate in proiectul de lege substernutu dictiei de catra deputatii natiunali, pre care proiectu de lege si Dvostre, prin adresele susamintite, binevoindu a ne onorá cu pretiuit'a ve incredere, le-ati declaratu de programu alu DVostre.

Legea votata in caus'a natiunalitiloru, negandu esistint'a legala a natiuniloru nemagiare, negandu santulu principiu alu egalei indreptatiri natiunale, recunoscce esistint'a numai a unei natiuni politice, a natiunei magiare, si ascurandu natiunei magiare o suprematia, intemeiata nu pe insusirile faptice ale ei, ci radimata pe clausule legale, involve pentru cele lathe natiuni o *subjugare prin lege*, va se dica o *imposibilitate morală*. Acésta imposibilitate morală a fostu, carea impinsse pe deputatii natiunali in acea situatiune anomala de a nu participa, chiar la aducerea legei celei mai adancu tajatòre in interesele nostro vitali, ne-potendu densii impacá en onórea natiuniloru nemagiare acea imposibilitate morală, si cu conscientia loru acea responsabilitate grea.

Legea acésta e dara facuta fora conlucrarea deputatiloru natiunali, in contra vointiei loru si, in contra intereseloru vitali ale natiuniloru nemagiare.

Legea votata in caus'a uniuniei Transilvaniei e efusculu consecint'e totu alu acelei politice eschisivu natiunale magiane, carea caracteriséza peste totu activitatea majoritathei magiare din dieta:

Legea acésta, carea tientese de o parte la o fusiune completa intre tierile surori, de alta parte (desi in contradicere cu sine insasi, cu principiele recunoscute astadi in tote tierile civilisate, ba chiar si cu recerintele espuse a strictei legalitatii, prin care ar, fi se se justifice procedur'a acésta a dietei facia de autonomia si de drepturile naturali ale poporului transilvanu) sustiene pentru Transilvania o lege electorală cu base feodala din secolul trecutu, si acésta cu scopul invederatu de a impedecá pana si pe calea cea atatu de strimta, dar legale a constitutiunei comune, prin medilóce artificiose a impedecá desvoltarea natiunala a poporului romanu.

Deputatii natiunali, facia cu proiectul de lege in caus'a uniuniei, carele basandu-se pe literile mòrte ale unor concluse istorice, si ignorandu faptori reali ai Transilvaniei de astadi, supune dreptulu nealienabilu de esistintia si de desvoltatiune natiunala alu poporului romanu, dicu că-lu supune aspiratiuniloru egemonistice magiare — si au tienutu de detorintia a propune dictiei unu proiectu de resolutiune, carele cu respectarea tuturoru intereseloru indreptatite, impartindu competitint'a d'a decide de acésta causa intre representantiele legali ale ambelor tieri, ar fi potutu servir de o base durabile pentru o uniune priiciosa intre tierile surori.

Majoritatea dietei inse s'a pronuntat pentru proiectulu seu de lege si prin acésta a luat asupr'a-si si responsabilitatea pentru urmarile neprecalculari, dar nu mai putinu neimpedecaveri.

Dee Ddieu, ca responsabilitatea acésta se nu-i fie prè grea naintea suprimei instantie politice, naintea forului e-vinemintelor.

Tote aceste cestiuni sunt acum'a decise formalmente, nu inse si *deslegate*, ele sunt legi santiunate, si ca atari avem a se le combatemu pe calea legala, prin medilóce legali.

Déca giurstarile nefavorabile, cari — incependum de la aplicarea medilócelor artificiose din partea guvernului ungurescu la alegerire din 1865 in contra

candidatiloru natiunali, si pana la sterarea formală a legilor din an. 1863 santiunate pentru Transilvania, — n'au lipsit a contribui forte multu la tristele nostre esperintie; ele au fostu in cea mai mare parte neuternatòrie de noi si prin urmare nedelaturaveri prin atitudinea si activitatea deputatiloru natiunali: d'oue din ele totusi ar fi potutu fi evitate; un'a parteciparea deputatiloru romani din Transilvania la diet'a din Pesta, carea n'a potutu remané fara influintia atatu a supra activitatei partidei natiunale din Transilvania, catu si a supra dictiei din Pesta; alt'a, credint'a politica a deputatiloru natiunali, cumca caus'a nostra natiunala nu stà in strinsa legatura cu cele lathe cestiuni de legalatiune, si prin urmare că ea pote se fia eluptata si de sine nedependinte de cele lathe cestiuni.

Consecint'a anteia a credintiei a-cestiea fù marginirea solidaritatei intre membrii clubului natiunali la unic'a si propri'a cestiune de natiunalitate, si prin urmare totod'odata impartirea puteriloru n'ostre, si altcum putine, intre diferitele partite politice, ce se aflau la dieta.

Consecint'a a d'ou'a fù, eschiderea posibilitatei pentru partid'a natiunala de a-si castigá valórea unui faptori politici, calificatu de a influentiá cursulu decesiuniloru legislative cu deplina conscientia a intereseloru proprie natiunali si amesuratu importantiei sale morale si numerice.

Casă pomuludepe fruptele sale, asiè fù acésta credintia a deputatiloru natiunali mai tardfu recunoscuta prin cea mai mare parte din ei de contraria intereseloru natiunali si fece locu acelei convineri probate prin esperintia, cumca *constituirea partitei politico-natiunale trebuie se fia baza, pentru că este conditiunea sine qua non a oricărei lupte natiunale*.

Parte pentru că unii au fostu *prè* tare ingagiatu cu un'a séu alt'a dintre partitele din dieta, parte pentru că altii d'oua n'au fostu petrunsi de lips'a neincunguriabila a unei atari partide natiunale, numai *majoritatea*, era nu totalitatea deputatiloru natiunali a luat parte la *constituirea partidei politico-natiunale-democratice*.

Acestu pasu in esint'a sa curatua natiunala puse fundamentulu celu mai solidu pentru o politica corecta nu numai a deputatiloru in dieta, ci a intregei partide natiunale in tiéra. Unu mare pasu nainte, carele firesce, nu va schimbá trecutulu, dar de securu va nemici efektele lui daunóse.

Interesele nostro vitali, cari nu numai sunt amenintiate de pericile seriose, dar si atacate in realitate, adeca situatiunea nostra critica, carea pretinde cu intetire chiarificarea ideiloru, intereseloru si medilócelor n'ostre legali pe calea publicitatei, me va justificá si pe mine, déca si eu, unu fiu simplu, dar sinceru alu natiuniei, — folosindu-me de acésta ocasiune, tocmai acum in ajunulu alegeriloru, candu natiunea e chiamata a decide, prin dreptulu seu constitutiunalu, despu sortea sa propria, celu pucinu pentru prossimulu viitoru, — mi-ieu libertate a contribui dupa miclele mele potintie spre luminarea acestei situatiuni.

Intr'unu statu cu regimul parlementariu, intre medilócele legali pentru luptele politice, dreptulu de alegere alu cetatiensilor este fora indoiela celu mai importantu, éra candu e vorba de alegeri, alegerile membriloru pentru corpul legislativu stau in linia prima.

Déca consideràmu că legea de presa, astadi in valóre in Ungaria, nu corespunde spiritului adeveratului alu constitutionalismului modernu; déca consideràmu aplicarea ei cea anca mai pucinu corespondietória recerintelor unei garantie reale pentru libertatea opiniioniloru; déca consideràmu, că libertatea de intrunire si de asociatiune, acestu dreptu firescu alu cetatiensilor, recunoscute in tote tierile, cari pretindu a se numi constitutionale, ne fiindu la noi nici astadi inca regulata prin o lege speciala, in man'a puterii executive e degradata de la

inaltimea dreptului la unu gradu de favore séu gratia exceptiunale; déca luamu in consideratiune tote acestea, pe cari n'am lipsa a le dovedi, caci sunt dovedite prin legi si prin faptele organelor guvernamentali, discuse si constatate chiar si in corpulu legislativu; déca privim statulu actualu alu comitatelor, cu comitetele loru asiá-numite representative, cari inse compuse inca in 1861, fara ori-ce alegere din partea poporului, numai dupa placulu si voia libera a comitiloru supremi de atunci, si reinviete in anulu 1867, ni infatisieza o desproprietate numeroasa intre membrii nemagiari si magiari séu magiarom, o desproprietate atatu de batatòria la ochi, in catu in comitatele cu poporatiuni nemagiare indoite, intreite, ba si indiecte, facia cu minoritatile desparatore magiare, membrii magiari séu magiarom in representantiele acelor si comite facu majoritati indoite, intreite séu si mai precumpenitòrie; déca privim ca statulu actualu a comitatelor — in contradicere direcța cu ideia fundamentele a unei autonomii adeverate si destinate a ascurata drepturile si libertatile cetatiensilor in contra abusurilor possibili din partea puterei executive — este chiar institutiunea cea mai apta d'a nemici in simburele seu, chiar in numele constitutionalismului si a legalitatii, ori ce misicare liberala - nati unala; déca tote acestea le luamu in consideratiune, precum trebue se le luamu, caci densele tote sunt triste realitatii, fapte positive, cu cari trebue se ni facem societá: atunci potem, ba suntemu constrinsi se dicem, că: *facia cu impregiurările de astazi, pentru natiunile nemagiare, intre medilócele legali pentru luptele politice, dreptulu de alegere este nu numai celu mai însemnat, ci chiar unicul*.

Déca mai departe luamu in consideratiune defeptelete legei electorale: déca consideràmu cumca impartirea si arondarea cercurilor electorale, defigerea locului de alegere, compunerea comisiunii centrale si a comisiunilor electorali (totu mominte de eea mai mare influintia pentru resultatulu alegerilor) sunt drepturile si agendele atinselor comitetelor comitatene; déca consideràmu, in ce modu se folosesc actualmente de drepturile acestea facia cu natiunile nemagiare elementulu magiaru séu magiarom, prevalente in comitele comitatene: atunci, presupunendu chiar că functionarii comitatensi, desf alesii prin aceste comite, vor pricepe mai bine de catu antecesorii loru din anulu 1865 profundă stima ce densii detorescu liberei eserciari a dreptului de alegere, atunci dicu trebue se recunoscem si se constatamu, desf nu fora intristare, că si dreptulu de alegere, acestu unicu medilocu alu natiuniloru nemagiare in lupta loru politica, nu este in manile loru de catu o arma tempita, ma franta.

Si asiè cu o arma franta in mana, avem a se lupta pentru interesulu nostru celu mai santu, pentru esint'a nostra natiunala. De unde érasa urméra de sine, că avem a se lupta cu cea mai mare inteleptiune, energie, virtute. Dar chiar si in acésta mare si inordata lupta, in carea pentru că sentim si pricepem cu totii comuniunea de interesu cu srorile natiuni nemagiare din patria, si asiè pasim a lupta in strinsa si loiala solidaritate cu ele, — seni uitam totusi nici in celu mai mare focu alu luptei, că interesele de vietia ale individualitathei natiuniei nostra romane in analisea loru finala genuina nu numai nu sunt contrarie acelor si interese ale natiunei magiare, ci ele se conditiuneaza unele pe altele. De unde asemenea urméra, că lupta nostra nu este propria o lupta in contra natiunei magiare, că adeca nu pe acésta avem s'o combatemu, ci trebue se le combatemu din respoteri pe acele partite politice din sinulu ei, cari atacandu-ne esint'a si onórea natiunala in numele natiunei magiare, se pote că ele corespundu in momentu sentiminteloru multoru magiari, dar de securu nu reprezinta, nu potu se reprezente adeveri

ratele interese nici ale natiunei magiare, nici ale patriei comune. Identificarea natiunei magiare cu aceste partite politice pote că ar fi de folosu pentru acei indvidi, cari si-cauta si gasescu patriotismul loru mai bine remunerat prin nutritura de ura in natiunea magiara contra celor lathe natiuni; dar se-mi credeti, acea identificare din partea nostra n'ar poté fi de catu prè daunósa atatu pentru caus'a natiunala, catu si pentru patria.

O pricepere chiara a intereselor n'ostre, o judecata sanetosa despre impregiurari si entusiasmarea comună pentru libertate si natiunalitate, aceste caracteristice insusiri ale poporului romanu, ni potu insufla cele mai indreptatite sperantie chiar si facia de tote dificultatile mai sus amintite.

Nu sciu, daca resultatele alegerilor vor corespunde séu nu acceptari loru n'ostre indreptatite; dar atat'a sciu de securu, cumca in casulu daca nu vor corespunde, vin'a nici de cum nu va fi la poporu.

Inse, Domnilor, arm'a de care am vorbitu, este nu numai franta, ci totodata cu d'oue ascutite, carea reu aplicata, usioru vulneréza chiar pe acel'a, carele se folosesc de dens'a.

Puterile n'ostre sunt forte pucine: dar adesea puterile si cele mai mari remainu fara resultatul din cauza că aplicarea loru a fostu sfasiata; pana ce d'alta parte si cu puteri mici se potu castigá rezultate mari, déca ele, bine concentrate, au luerat tote intr'acea-si direptiune, spre un'a si aceea-si tienta; dar érasa resultatele acestea, desf mari, vor fi totodata si bune numai atunci, déca a fostu buna direptiunea in carea am facutu se lucru poterile n'ostre.

Reflesiunile aceste seurte ajungu a dovedi, cumca in momentulu prezinté abiè este o cestiune mai momentosa de catu aceea, că: Cari sunt postulatele politicei n'ostre natiunale si la alegeri, a nume, déca voim o lupta serioasa, déma de caus'a nostra natiunala?

N'asiu poté incheia acésta epistolă, desf ca si pan'ac este cam prè lunga, fara a fi atinsu si cestiunea acésta de mare insemnetate.

Regimul constitutional este dupa esint'a sa intima astfelu o lupta neinterrupta alor multe m'si de interese diverginti — cari, presentandu-se acusi tote de odata, acusi unele dupa altele pe scen'a vietiei politice, despunu multu pucinu de puterile esinti in poporu, — in catu chiar si in statele, unde regimul constitutional este inca incarcatu cu multe defepte absolutistice, lupta va fi in adeveru cu multa mai pucinu naturala, invingerea momentana a intereseelor neindreptatite o victoria artificiosa, — dar ea, acea lupta va incepe in data, caci jace in esint'a constitutionalismului, prin urmare este neincunguriabila si va incetá n'mai cu incetarea regimului constitutional, ori cu satisfacerea postulatelor indreptatite.

Lupta acésta, carea, se intielege de sine, nu poate fi decatul legala, departe de a fi o umbra a constitutionalismului, je tocmai aceea ce dà constitutionalismului valórea sa cea mare.

Din acésta resulta d'oue adeveruri, regule naturali ale constitutionalismului:

1. că, numai acele interese potu contă de a fi respectate, cari — basandu-se pe puterile esinti in poporu — sunt in stare a se radica la valórea unu faptori politicu.

2. că, invingerea intereseelor acestora va fi cu atatu mai usiora si mai deplina, cu catu faptorulu acestu politici posiede o putere mai intensiva, va se dica, cu catu mai multe puteri sunt intruite in acestu faptor si cu catu mai intima va fi concentrarea puterilor acestor'a.

Adeveruri atatu de simple, in catu ar fi mai multu de lipsa a justificá amintirea loru aci, de catu a dovedi realitatea loru; si totusi sunt adeveruri, caror'a astadi — de mirare — chiar acia nu vor a se supune, cari ar ave intereseleloru celu mai mare de a le recunoscé,

de a se servă de ele și de a trage folosu din ele.

Ajunge o privire rapede în viu'a misicare politică a vîctiei noastre constituionale, pentru a ni infatisiă o drama atât de bizara, în catu pana ce partite politice, nu numai cu existentia națiunala garantată, ci chiar cu o suprematia națiunala inarticulată, latită peste totătiera și bine organizate, sustinută între sine o luptă sistematică pentru nisecă diferenție, ce se reducă numai la o măsură mai mare său mai mică de garanție de dreptu publicu; — pana atunci națiunile nemagiare, pentru cari astăzi nu e vorba de mai puinu de catu chiar de existenția loru națiunala, cari cîtătă acăstă formă majoritatea tierii și alu caror' poporu e insuflețită de simtiulu celu mai curat de națiunalitate, cu pucin exceptioni imbucurătărie — intreprindu neorganizate, fora planu si sistema, o luptă ale careia rezultate previsible, dacă ea se va continua totu-astfelu, abie vor corespunde acceptărilor si ustanelor. Ba, că tabloul tragicu se nici completu, trebuie se vedem, cum capacitatea noastră cele mai bune astăzi si astăzi de compatibilu cu marea noastră interesu națiunali, a nu denegă sprinținu loru — desă nu în cestiușa de națiunalitate, dar în cele lalte cestiușe politice, — uneia său alteia dintre partidele politice straine, a se ingagă cu ună său altă din cestiușa aceleia, cari partite desă intre sine contrarie neimpacaveri în totă privinția, facia cu pretensiunile legitime ale națiunalitatilor sunt insuflete totu de acela-si spiritu, si formă o falanga compactă cindu c vorba de a denegă acestor' recunoșcerea legală a drepturilor loru nealienabili. Desbaterea cestiușei de națiunalitate a trebuitu se nemicăsca si cele din urma remasitie de indoieă in astă privinția.

Doioșa constatare acăstă, la carea firesc, de vremu se fim justi, n'avemu se uitămu acele sute de dificultati, cari ni se opunu; dar si mai puinu ni e ieratul se uitămu pericolele cele multe, cari ataca seriosu existenția si onoarea noastră națiunale.

Nu criticu, ci amintescu numai fapte, desă atatu de triste, in catu, de că se va continua totu asiă, urmarile necesarie vor fi de securu si mai deplorabile de catu esperintele noastre din trecutu.

Deci, de că voim o luptă legală, serioșă, demnă de caușa noastră sântă, o luptă carea pote avea, nu dicu sucesu, dar incă aspecte la unu sucesu, trebuie se recunoșcemu, că intre giurstarile critice de astăzi, este *necompatibilu* cu detorintele morali, ce are fie carele catra națiunea să, a se ingagă si a sprințini ori catu de pucinu pe vre ună din partidele politice antinațiunale.

Dicu acăstă, nu cu tendinția de a trage la indoieă intenționile sincere națiunale ale ceterui — fie acăstă de orice opinie in astă privinția, spre ce n'am nici dreptu nici voia; dar dicu acăstă cu acea frachetea ce fie carele detoresce convingerii sale si seriositatei situatiunii noastre.

Trebue se recunoșcemu, că basea si conditiunea sine qua non a politicei noastre națiunale este: ca toti accia, cari — convinsi de indreptatirea ideii de națiunalitate — tien de detorintă loru morală realizarea acestei idei, se se constituie *in totu loculu* pe unde se află densii, si de năr fi mai multi de catu trei insi, *intr' unu clubu politicu-națiunali*, carele pe basea programului stăverit u si formulat u de catra deputatii națiunali in proiectul loru de lege; pentru a securarea si regularea națiunalitatilor si limbelor patriei, se se pună in coatingere cu asemenea cluburi din alte locuri si cu unu clubu centralu, si asi se conlucere la formarea unui programu întregu pentru totă cestiușe politice, adeca se stăveresca unu modu de pasire pentru intrăga partită politica-națiunala.

De că astă pasire este conditiunea sine qua non a politicei noastre națiunale, de că se putintia ca națiunile nemagiare se-si castige valoarea unui

faptoru politicu, de că este foră indoieă, că faptorul acestu politicu nici intru unu locu nu se poate afirma cu mai mare dreptu si ceftu de catu in corpulu legelativu; de că este evidinte, că in ordinea prima alegerile dietali sunt chiamate a ni servă de medilocu spre scopulu acestă: atunci anume cu privinția la alegeri, postulatele imperitive sunt: *anteiu parteciparea zelosa a poporului întrigă, si a dōu'a, alegerea numai de asfel de barbati, cari, declarandu-se pentru proiectul de lege combinat in caușa națiunalitatilor* între deputatii națiunali de la die'ta trecuta, si petruni de necesitatea unei *partite politice proprii a națiunalitatilor*, nu sunt ingagiati si nici nu se vor ingagiă cu veriună dintre partidele politice contrarie proiectului de lege susamintuitu.

Deci *organisarea catu mai perfecta a puterilor națiunali, ca națiunile nemagiare, pe baza solidarității, se devină unu faptoru politicu, menit a influenția, cu cunoștința deplină a intereseelor noastre națiunali, evinemintele politice ale patriei*, sunt postulatele politicei noastre națiunali, cari, recunoscute de multu prin majoritatea deputatilor națiunali de la die'ta trecuta, ascăpta a fi acum recunoscute si din partea poporului.

Națiuna romana poate aprobă sau reprobă opiniușa acăstă a deputatilor națiunali de la die'ta trecuta; dar nu va fi in stare nici candu a abrogă legea naturală eterna, după care: — *Numai o națiune, carea scie a se luptă pentru libertatea sa, o merita, dar o va si posiede intrăga*.

Alesandru Mocioni.

Pesta, in 21 januariu n. —

(n) Dle Redactoru! Am petrecutu cu cea mai vina atenție multimea de discursuri ale deputatilor magiari de totă colorea catra alegatorii loru, asupra resultelor dieței trecute. Pră putieni au spusu, după noi, adeverul, era in colc ce ne privescă pre noi, chiar neci unul. Ce se facem, adeca acesti domni compatrioti ai nostri, n'au pricepere pentru noi, pentru interesele, lipsele, dorințele si drepturile noastre! Nu potom dice de ocamdata de catu că — D-die se li lumineze de aci in colc mintea si inim'a, era noi se ne ferim, se ferim pre poporul nostru, d-a-si pune incredere in acela-si domni.

„Albina“ a atinsu de vro dōue ori unele siodienii din cuventarile loru magiari catra alegatorii loru, ve rogu inse a luă notită si despre dōue pasagie curiose din cuvantarea lui ministru-presedinte c. Andrassy, cari se referescu șrescum la noi; dice adeca esclintă sa cu ironia:

„Dă, 1848 nu este inca restituutu: căci in Transilvania nu eomanda astăzi Iancu, ci legea adusa pre cale constitutiunale, carea a realizat unionea definitivminte.“

„1848 nu este inca restituutu: căci cestiușa de națiunalitate, pre care atunci incepuseră o răză in dōue cu ciomagie si cu cōse, a deslegat' legea pre basea dreptatei si fratiatatei.“

Foile guvernamentale totă caracterizata cuventarea lui ministru presedinte do— „glumă“ si „ironică“. Si eu tienu că Escelnță Sa candu dice cumea in Transilvania domnescă astăzi legea adusa pre cale constitutiunale si uniunea definitiva, si mai departe, că cestiușa națiunalitatilor este deslegata prin lege pre basea dreptatei si fratiatatei, — dice acesta numai din gluma si ironisă constitutiunismulu nostru si dreptatea si fratiatatea magiara.

In acestu inteleșu le primim de bune acelle cuvinte ale lui conte Andrassy.

Protocolul Siedintiei III. (ordinarie)

tinute din partea direcțiunii Asociației națiunale arădane, pentru cultură poporului romanu, in Aradu, in 9 januariu 1869.

de fatia au fostu:

Președinte: Mirone Romanu director secundar.

Membri: Emanuil Missiciu perceptoriu, Stefanu Siorbanu bibliotecariu, Teo-

doru Serbu economu, Ioane Popoviciu Deseanu, Ioane Rosiu si Demetru Bonciu. — notariu: Petru Petroviciu.

31. Colectantele din Minislu d. parocu si asesoru consistorialu Nicolau Popoviciu transpune computul facutu cu o parte a reștantierilor membru din Minislu si Pauliu.

Determinat:

Computul acestă se estrada la comisiună de sub Nr. precedente spre censurare.

32. Comisiunea emisa cu decisulu directiunali din 12 decemvre a. c. nr. 18 asternă raportu despre mesurile ce ar fi de a se intreprinde in privința arangarii unci petreceri impreunate cu o sortitura de loteria, la ocașia adunării generali, ce se va tine in lună lui maiu a. c. si face propunere: ca pentru infinitarea sortiturei de loteria, — se se procure diferite efecte si ori-ce felu de dăruiri din partea binefacatorilor; spre care scopu propune apoi a se face unu apel catra publicula romana sideosebi catra damele si domnișoare romane.

Determinat:

Comisiunea e insarcinata a continua lucrările sale mai departe si a face propuneri ulterior; totodata se decide: a se face numai decatu unu „Apelu“ extra publicu romanu in sensulu propunerii comisiunale, care se se publice in foile națiunale periodice si se se tramita mai multe exemplare dlor colectanti de pretotindene spre mai departe latire cu acela însemnare: ca darurile binefacatorilor se se tramita la directiunea său prin colectanti, său de a dreptulu pana in 31 martiu a. c.

33. Notariul direcțiunii Petru Petroviciu propune de membri noi ai asociației pre urmatorii domni:

1. pre d. Mihailu Valeceanu parocu si emeritu profesor de teologie in Doenecea (comitatulu Carasiu) cu ofertu anualu de 4 fl v. a.

2. pre d. Costa Tismonariu oficiant la societatea calei ferate in Doenecea cu ofertu anualu de 2 fl. v. a.

3. pre d. Ioanu Bocceanu espeditoru postalu din Doenecea cu ofertu anualu de 2 fl. v. a.

4. pre d. Ioanu Cociuiba si

5. pre d. Iosifu Cociuiba, amendoi acesti din urma locutori din Aradu cu ofertu de 2 fl. v. a. fiescăcare, cari toti au si solvitu competența obvenita pe 1/2 de anu — afara de Costa Tismonariu, carele au solvitu pe anul întregu.

Determinat:

Tinendu-se votare secreta, toti domnii propusi se dechiară de membri ai Asociației pe anii 1868/9, 1869/70, 1870/71 fiindu de a li se estradă diplomele; era banii incursi de la densii in sumă de 9 fl. v. a. se strapunu la percepto-ratu cu insarcinare: de a estradă cuitele pe partea solvitorilor membri nou alesi.

34. Domnul Mihailu Valeceanu parocu din Doenecea-tramite dōue opuri ale sale a-deca: o parte de gramatica pentru scările inferiore si o brosura cu regule ortografice pentru scriere cu litere, — cu acela rogare: ca opurile acestea se se supuna unci censurari din partea direcțiunii si in catu s'ar afă de bune se-i se restituie pentru mai departe folosire.

Determinat:

Opurile din cestiușa cu privire la § 1 lit. d. alu statutelor, se estradau spre censurare unei comisiuni, in carea pe lângă membrii directiunali dr. Atanasiu Sianidoru si Ioane Goldischi se vor pofti si domnii Ioane Berceanu protopopu gr. cat. si profesor de limba si literatură romana la gimnasiul superioru alu Aradului, si Ioane Rusu parocu asesoru consistorialu, si profesor preparandialu.

35. Colectantele Lugosiului d. advocați Constantin Radulescu cu scrisorile de datul 28 optovre si 27 decemvre 1868 din caușa altor ocupatiuni nepotendu coresponde misiunici de colectante rezemna de acela si propune: in loculu lui a se denumi Mihailu Besanu asesoru la tribunalulu comitatensu in Lugosi.

Determinat:

Resignatiunea susnumitului domn primitu-se, direcțiunea asta de bine in loculu

DSale a denumit pre d. Mihailu Besanu asesoru comitatensu la Lugosi la Colectante, care este poftitul a primi de la domnul pana aci fostu colectante totă agendele, ce se tine de aceea-si colectura si a face cele ce sunt de lipsa pentru Asociatia. Despre ce ambii susnumiti domni se vor inștiintă prin estrasu protocolar.

36. Notariul Petru Petroviciu raportează despre efectuirea tuturor espedițiilor din siedintele trecute.

Determinat:

Se ie spre scire.

37. Perceptorul Emanuil Missiciu raportează: că sumă imprumutată din fondulu nedisponibilu pentru acoperirea erogării loru din anul trecutu — pana acum n'a potut'o restituui-conformu decisulu directiunali din 28 Noemvre 1868. Nr. 4, deoarece inca n'au incursu atatia bani disponibili.

Determinat:

Se ie spre cunoștința lasandu-se disputațiunea primitiva si mai departe in vigoare.

38. Colectantele Butenilor d. Notariu Nicolau Ardeleanu cu datul din 30 decemvre 1868 resubsterne actele de aici tramise cu decisulu din 30 augustu nou, 1868. Nr. 92 cu acea aratare: ea netienendu-se Halmagiu de Colectură sa, densulu nu poate corespunde insarcinării, de a incasă interesele capitalului de 50 fl. de la urmatorii reposatului protopopu alu Halmagiu Petru Moldovanu si a insuia pretensiunea la lasamentul reposatului.

Determinat:

Se decide a se trimite totă actele din cestiușa domnului Colectante, din Baia de Crisul Ioan Motiu asesoru la tribunulu comitatensu de acolo pentru efectuirea decisului mai sus provocat, avandu de a face cunoștința rezultatului — catu mai curându l'a directiune.

(Va urmă)

Romania.

Bucuresci, 8/20 calendariu.

Ieri avuram o frumăsa serbare politică. Comerciantii si industriașii capitalici, cu ocazia serbarii santului Iohu, au oferit d-lui Iohu Brătianu unu banchet, la care au invitat 300 de cetățeni din totă condițiunile si din totă partea. Aceasta manifestare politică va procură, ca totu deună, inimicilor nostri politici, din lanțu si din afara, ocazia unei a se desfă din nou in feliurite calomii si, spre a li înlesni pe catu ni sta in putință placuța loru lucrare, vom publica in numerile viitoare totă discursurile ce s'au rostit la acestu banchet politic. Pentru astăzi ne marginim a face cunoștința serbăi toastelor care s'au inceputu prin alu Primariul Capitalei pentru Mari'sa Sa Domnitorul. Dupa aceea unul din dd. comerciantii insarcinati cu presiderea banchetului a citit o frumăsa epistolă a d-lui Președinte alu ministerului, care exprime parerea de reu a intregului Ministeriu c'afaceri urgente, cerându intrunirea consiliului de Ministri, ii oprescă d'au respunde la invitarea ce li s'au facutu, dar că s'asociază din anima cu cei cari vor inchină pentru d-nul Iohu Brătianu.

D. Vasile Popp redică anteiu toastu pentru d. Ionu Brătianu. D. Nicolae Rosetti si d. Chitiu redică asemenea toaste, unul ca vice-președinte alu Senatului, celăi lăsat din partea majorității Camerei si d. Colonelu Miclescu ca representante de peste Milcovu. După această unu altu comerciant vorbă in numele lăzitorilor, dlu A. Robescu, ca profesor, unul din studenții de la facultatea de litere in numele colegilor sei, si d. Candiano ca unul din reprezentanții Presci.

Dnu Brăteanu respune la totă acestea toate printre unu discursu in care, după ce areță misiunea Romanilor, intemeându-se pe originea loru, pe acte istorice, precum si pe fertilitatea pământului nostru, respunse in securu la totă acuzările ce i s'au facutu in afara si în lanțu. Vorbindu apoi despre viitorul areta medilocale prin cari trebuie se ni lu asecură, midilocice intre cari, ca cele mai puterice si mai eficace, demonstră că sunt: instituțile de credit, respandirea instrucțiunii si armata națională, a careia misiune este aperarea caminului, a Patriei si a tutoru drepturilor dobândite. Dupa d-nu Ionu Brăteanu

vorbi d. Armand Levy ca francesu la amicu a perpetua a Franciei si a Romaniei; d. Papiu Ilarianu, intr'unu limbaj din cele mai frumosé, areta durerile fratilor nostri de peste Carpati, biciul putericu pe toti calomniatorii si impatorii Romanilor si conchise ca Romania d'act nu poate prospera, pana ce romani de peste Carpati, nu vor dobandi drepturile lor, autonomia lor si egal'a in dreptatire. D. Ionu Brateanu purta apoi unu toastu pentru Franta si pentru Imperiul Napoleone, aretandu catu detorimul acestei mari natiuni, care si-a versatu sangele si comorile ei pentru noi. D. C. A. Rosetti inchinà pentru democratizarea sciintiei, pentru deplin'a intrunire in viitoru a sciintiei cu munca. Eminint'a sa parintele Scribanu, Senator, bine cuvenita acestu banchetu, si d. Ionu Brateanu redica celu mai de pe urma toastu pentru intrég'a armata a Romanici, si aplausele cele mai caldurese incununare tote aceste discursuri si dovedira catu fu de simtita si intelectesa acesta serbare politica si nationale.

Acesta serbare inse n'a fostu numai local. Acum, ca totu deun'a, in acesta ocazie, — casí in tote — comerciantii Bucurescilor fura interpretii adeverati ai majoritatii Romanilor. Din cele mai multe orasie ale Romaniei, cetatiemii salutara pe d. Ionu Bratianu prin telegramme, dintre cari publicam astazi mai la vale cinei dintre cele ce fura comunicate d'a deputulu si redactiunii *Romanului*. Asemene telegrame s'a mai tramsu dilui Ionu Bratianu din cele mai multe districte din Romania si de catra studintii din Pesta si cu ocaziunea anului nou si din Transilvania. (Estr. din „Romanulu.”)

Economia.

Tergulu de Viena.

Pretiurile negoziilor sunt:

centenariulu (marge, mage)

Bumbaculu	Egiptianu	—	—
"	Nordamer., middl.	78.50	80.—
"	Grecescu	—	—
"	Levantinu 1.	62.—	68.—
"	Persianu	—	—
"	Ostind. Dhol fair	63.—	65.—
"	" midd. fair	60.50	62.—
Cantep'a de Apatin		16.50	20,25
"	Italia, curatita fina	64.—	77,50
"	" medilocia	47,50	60.—
"	Polonia naturala	16.25	19.—
"	" curatita	23,75	30,50
Inulu natural de Polonia		18.—	21.—
"	Moravia naturalu	26,50	39.—

Orarie eminente si bune.

DEPOSITULU DE ORARIE

avutu, renumitu de multi ani,

M. HERZ.
orologiaru orasianescu
Viena, Stephansplatz nr. 6

in dosulu curtei lui Zwettli ofere alu seu depositu mare de totu felul de orarie, bine regulete cu garantia pe unu anu, ou pretiulu curentu. Pentru fie-care orariu regulat se da garantia in scrisu.

Orarie portative de Genf

cualitatea cea mai eminenta esaminata de c. r. imprimaria de bani.

Orarie pentru barbati,

de argintu: fl.

unu Cylinder cu 4 rub.

" cu rub. d'auru d-sar.

Cylinder cu 8 rubini

" eu doua fedele

" ou sticle cristale

Anker cu 15 rub.

" mai fine cu fed. de arg.

" cu doua fedele

" mai fine

" engl. cu sticla cristalina

Orariu Anker de armia, f. dup.

Anker Remontoir, fine se ra-

dioa la urechia

" cu 2 fed.

Remontoira sticle cristal.

Anker Remontoira de armia

de auru:

Cylinder, auru nr. 3, 8 rub.

" ou fedelu de auru

10—12 Anker cu 15 rub.

13—14 " mai fine, fed. d'aur

15—17 " ou 2 fedele

15—17 " ou fedelu aurit 65, 70,

80, 90, 100

15—17 " sticla crist. fed. d'aur.

16—19 Remontoirs fed. d'auru

100—130 " ou 2 fedele

130—180

de argintu:

Cylinder, auritu, ser. d.

de auru:

cu 4 si 8 rub.

13—18

Regulatori la luna 28, 30, 32 fl.

Regulatori la luna 28, 30, 32 fl.